

MIELIPIDE

Lähetä mielipidekirjoitus

Toivomme napakoita kirjoituksia pituudeltaan korkeintaan 2 000 merkkiä välilyönteineen. Julkaisemme kirjoituksen nimimerkillä vain poikkeustilanteessa. Lähetä kirjoitus lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi tai Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki. Liitä mukaan yhteystietosi.

YLIÖ

Maatalous voi vähentää kasvihuonekaasupäästöjä

Jos maataloudessa panostettiin enemmän kestäväyyteen ja vähemmän pelkkään tuotantomäärään, kasvihuonekaasupäästöt hehtaaria kohden vähenisivät. Kokonaispäästöjen vähentämiseksi pitäisi lopettaa ruuan haaskaaminen ruokaketjun kaikissa vaiheissa ja siirtyä kasvisvoittoisempaan ruokavalioon.

Ruokavalion muutos ei onnistu supistamalla tuotantoa Suomessa, sillä suomalaisen tuotannon hiipuminen vain siirtäisi päästöt muihin maihin. Pallo on kuluttajalla.

Ruuantuotannon ilmasto- ja lehmäparan hengityksen vahtiminen näyttää syrjäyttäneen keskustelusta ilmastonmuutoksen perussyyn: energiasektorin fossiilienergian (kivihiilen, öljyn, maakaasun ja turpeen) käytön. Energiasektorin päästöjä pitäisi vähentää ensin, mutta maatalouskin voi osallistua talkoisiin muuttamalla käytän-

töjään kestävämmiksi.

Maatalouden teollistuminen ja suuriin määriin perustuvan tuotannon edistäminen kiihdyttävät ilmastonmuutosta. Viljelijöille pitäisi sen sijaan taata toimeentulon edellytykset kestäviin käytäntöihin perustuvalla tuotannolla.

Luomutuotantoalan (luomun) lisääminen voisi olla yksi keino vähentää maatalouden päästöjä. Raportissa Organic farming and beyond laskettiin, että maataloustuotannon kasvihuonekaasupäästöt vähenisivät nykyisestä yli 30 prosenttia, jos puolet EU:n maatalousmaasta siirtyisi luomuun vuoteen 2030 mennessä.

Päästöjen väheneminen olisi seurausta maan hiilipitoisuuden noususta sekä typpilannoituksen ja lannoitteiden valmistuksen pienemmistä päästöistä.

Luomussa sadot ovat

Suomessa on karjatalouteen sopivat luonnonolot.

keskimäärin 20–30 prosenttia pienemmät kuin tavanomaisessa tuotannossa. Tämän takia maan käyttö tuotettua vilja-, liha- tai juustokiloa kohti on luomussa isompi. Luomuun siirtymistä onkin kritisoitu siitä, että saman ruokamäärän tuottaminen vaatisi peltoalan lisäämistä, mikä taas lisäisi kasvihuonekaasupäästöjä.

On myös väitetty, ettei luomussa pystyittäisi nyt eikä varsinkaan tulevaisuudessa ruokkimaan ihmiskuntaa.

Tällä hetkellä ihmiskunnan suurin ongelma ei kuitenkaan ole ruuantuotannon kokonaismäärä, vaan tuotannon, yhteiskunnallisen tasapai-

non ja muun hyvinvoinnin epätasainen jakaantuminen. Pienempikin tuotanto riittäisi, jos tuotantojärjestelmät toimisivat tehokkaasti ja tuotanto ja ostokyky jakaantuisivat tasaisesti.

Suuri määrä ruokaa menee hukkaan tuotantoketjun eri vaiheissa. Varastotappiot ovat suuret ympäri maailmaa. Raaka-aineita tuhlaataan ja valmiita tuotteita heitetään roskiin.

Vielä muutama vuosikymmen sitten eläimestä käytettiin kaikki nahkaa, verta ja sisäelimiä myöten. Nyt ei tahdota mennä kaupaksi muu kuin fileet ja paistit ja osa ruhosta maikkarana. Ekotehokkuuden parantamiseksi ruhosta pitäisi ottaa käyttöön isompi osa.

Kasvisvoittoisempi ruokavaliota vähentäisi ruuantuotannon ja kulutuksen päästöjä ja olisi terveellistäkin. Lihan tuotannon vähentäminen meillä Suomessa ilman kulutuksen vähenemistä veisi päästöt vain

muualle. Kuluttajat ovat avainasemassa: tarvitaan asenteiden muutosta.

Suomessa on karjatalouteen sopivat luonnonolot. Nurmi kasvaa Pohjois-Suomessakin, vettä ja pinta-alaa laitumiksi on runsaasti tarjolla. Lisäksi erilaiset nurmiseokset voivat selvitä viljelykasveista parhaiten ilmastonmuutoksen vaihtelevissa oloissa.

Märehtijät syövät nurmikasveja, joita ihmiset eivät voi syödä ja muuttavat ne proteiinipitoiseksi ruoaksi ihmiselle. Samalla ne ylläpitävät luonnon monimuotoisuutta ja niiden lanta parantaa pellon kasvukuntoa. Laadukkaalle eläinproteiinille löytyy ja saa löytyä syöjiä tulevaisuudessakin.

Tuotannon tehostaminen ja keskittäminen pienemmille alueille näyttäisi vapauttavan pinta-alaa luonnonvaraisille alueille, joista voisi tulla puhdaita ja monipuolisia elinympä-

ristöjä ekosysteemipalveluille.

Tehostamalla parhaiden peltojen tuotantoa kuitenkin menetetään näiden peltojen monimuotoisuus, niiden maaperä köyhtyy, ja ravinteet ja kasvinsuojeluaineet karkaavat luontoon.

Luomuviljelyssä elinympäristön monimuotoisuutta ja puhtautta ja maan kasvukuntoa vaalitaan ja pyritään riippumattomuuteen ulkopuolisista panoksista. Tällöin luomuviljelijällä voi viivan alle jäädä enemmän kuin panosten ja tuotosten markkinoilla taiteilevalla tavanomaisella tuottajalla.

Vaikka luomutuotanto tarvitsee isomman peltoalan, lopputulos on kestävämpi ja tasapainoisempi elinympäristö meille kaikille.

Kaija Hakala
FT, erikoistutkija
Riitta Savikko
HM, tutkija
Luke

VERKOSSA SANOTTUA

Uusi eläinsuojelulaki

Uuden eläinsuojelulain luonnos kieltäisi tiineythyäkit ja tekisi kivunlievityksestä pakollista. Lukijat ottivat aiheeseen kantaa MT:n Facebookissa.

Eniten toivoisin toimia millä edistettäisiin pienten tilojen selviytymistä ja kannattavuutta. Olisi yhteiskunnallinen etu, jos maassamme olisi laaja ja tehokas pientilojen verkko. Se olisi myös eläinten etu. **Tuomo Laitinen**

Haluaisin perusteluja tuohon eläinten etu-väitteeseen. Täällä on eläinten olot aina potenssiin kolme parantuneet, kun ovat siirtyneet isompaan ja uudempaan yksikköön.

Pienessä parsinavetassa niillä oli elämä kaikkein huonointa ja se parani paljon jo silloin -92 tehtyyn pihattoon. Nyt uusissa tiloissa joka ikinen mittari on paljon paremmin.

Aki Autio

nyt. Muut menot ovat ajaneet ruuan ohi.

No luomuna minäkin omat perunat eläinperäisestä kompostista lannoitettuna syön. Ja hintaa tulee varmasti paljon enempi kuin vastavan luomutuotteen kaupasta oston verran.

Marita Astala

Kaikki nuo kolme otsikon juttua on todella hyviä ja eläinten oloja parantavia. Hyvä juttu että nämä tulee. **Katja Timonen**

Koska lemmikkieläinten pitoon tulee tarkennuksia ja yhtä tarkkaa valvontaa kuin tuotantoeläinten pidossa? **Sinikka Korkeamäki**

Talvivaara lantabisnekseen

Talvivaara suunnittelee seuraavaksi lannanjalostusta. Lukijat eivät oikein usko hankkeeseen.

Talvivaara kehittämässä teo-